

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 634/2023
03.09.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Јасмине Симовић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Матаругић адвокат из ..., против туженог „Raiffeisen Bank“ а.д. Београд, ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2739/22 од 23.09.2022. године, у седници одржаној 03.09.2026. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2739/22 од 23.09.2022. године и пресуда Трећег основног суда у Београду П1 297/17 од 03.03.2022. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2739/22 од 23.09.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П1 297/17 од 03.03.2022. године којом је одбијен тужбени захтев да се поништи решење туженог о отказу уговора о раду број ... од 03.03.2017. године као незаконито и тужени обавезе да тужиоцу за период март 2017. – април 2021. године исплати наведене износе накнаде штете због изгубљене зараде, као и да за тужиоца уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, и тужилац обавезан да туженом накнади парничне трошкове од 7.910,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, у смислу одредби чланова 441. и 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија основана, пошто због погрешне примене материјалног права нису утврђене све битне чињенице.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу запосленом код туженог на радном месту вишег сарадника за решавање проблематичних пласмана, отказан је спорним решењем од 03.03.2017. године уговор о раду због повреде радне обавезе и радне дисциплине предвиђених Правилником о раду туженог (члан 140. став 1. тачке 1, 3, 12. и 22. и члан 141. став 1. тачка 16.), из разлога што је извршио радње које су описане у четири тачке. Утврђено је да радње тужиоца описане у тачкама 1, 2. и 4. спорног решења не представљају повреде радне обавезе и радне дисциплине и разлог за отказ уговора о раду, али да је тужилац извршио повреду радне обавезе извршењем радњи описаних у тачки 3. У питању су радње тужиоца у предмету „Гркиња“ д.о.о. Гацин Хан. Наводи се да је тужилац, уз анализу комплетне ситуације и навођење да је клијент дуго у блокади и да нема имовину (а ни „Звезда“ као јемац), непосредном руководиоцу упутио email 29.09.2016. године којим је предложио отпис потраживања дужника. Будући да је предложена сума за отписивање била висока, руководилац одељења за решавање пласмана са повећаним ризиком и правну подршку је 04.10.2016. године тужиоцу упутио email о испитивању додатних могућности за наплату колатерала, али без повратне информације од стране тужиоца. Колегиница ББ је 07.02.2017. године преузела извршни поступак против клијента „Гркиња“ и накнадном провером утврдила да клијент има имовину у искључивој својини на којој није ни покушана наплата, а о постојању исте имовине тужилац је био упознат кроз закључак Привредног суда у Нишу од 26.05.2015. године, у коме је наведено да банка „Banca Intesa“ спроводи извршење. Наведена својина дужника датира још из 2010. године. Додатно, тужилац је 05.06.2015. године упутио поднесак Привредном суду у Нишу, који је супротно правилима пословања банке и постојећој процедури „Fore eyes principle“ само он потписао. Садржина тог поднеска је релевантна, имајући у виду да предметни закључак суда од 26.05.2015. године указује на покренути поступак извршења, односно наплате према извршном дужнику, док се тужилац обратио непосредном руководиоцу са предлогом за отпис дуга клијенту, упркос чињеници да извршни дужник поседује имовину која може бити предмет извршења туженог. На тај начин тужилац је учинио повреду из одредби члана 140. став 1. тачка 1. и 22. Правилника о раду, које се односе на неизвршавање или несавесно и немарно вршења радних обавеза и непридржавање и кршење општих аката и процедуре банке, а посебно процедуре за спречавање прања новца и пратећих аката везаних за спречавање прања новца. Надаље, чињенично је утврђено да је тужени тужиоца на основу решења од 02.12.2016. године удаљио са рада, да је тужилац 23.02.2017. године примио упозорење о постојању отказног разлога на које се изјаснио и 03.03.2017. године решење о отказу уговора о раду, па да је подношењем тужбе у овој парници 28.04.2017. године благовремено затражио судску заштиту.

На основу изјаве ББ запослене код туженог, саслушане у својству сведока, првостепени суд утврђује чињенице и изводи закључак о постојању повреде радне обавезе, а другостепени суд, образлажући неоснованост жалбених навода, прихвата становиште првостепеног суда да је тужилац поступио супротно процедури прописаној Правилником у предмету „Гркиња“ д.о.о. Гацин Хан, јер је у наведеном предмету за анализу комплетне ситуације и навођења да је клијент у блокади и да нема имовину, а ни „Звезда“ као јемац, непосредном руководиоцу упутио email 29.09.2016. године

којим је предложио отпис потраживања дужника, иако је знао да дужник поседује имовину на којој се може спровести извршење. Имовину чини једна парцела са три нелегална објекта у поступку легализације и још једна парцела где дужник има идеални удео, а у питању је имовина дужника без хипотеке.

Другостепени суд, прихватајући као правилне разлоге на којима је заснована првостепена пресуда, додаје и да је у предмету „Гркиња“ д.о.о. тужилац извршио отпис дуга, иако је знао да постоји имовина извршног дужника из које је тужени могао да се наплати, које повреде радне обавезе је учинио свесно, с обзиром да су му били познати процедура и обавезе прописане Правилником, а 05.06.2015. године тужилац је потписао поднесак без поштовања принципа „четири ока“, о чему није обавестио непосредног руководиоца, на који начин је поступио умишљајно и био свестан последица.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом указује да су због погрешне примене материјалног права битне чињенице непотпуно утврђене, због чега се не може испитати правилност закључка да је тужени законито спровео поступак отказивања уговора о раду и да је утврђеним радњама тужилац починио повреду радне обавезе, односно радне дисциплине које су наведене у спорном решењу.

Према Закону о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 13/17), који се примењивао у време доношења спорног решења, послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе ако несавесно или немарно извршава радне обавезе, односно учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду (члан 179. став 2. тачке 1. и 5.); послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца (члан 179. став 3. тачка 8.); послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. став 2. и 3. овог закона запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање осам дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења (члан 180. став 1.); у упозорењу из става 1. овог члана послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење (члан 180. став 2.); отказ уговора о раду из члана 179. став 1. тачка 1. и став 2. и 3. овог закона послодавац може дати запосленом у року од шест месеци од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа, односно у року од годину дана од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа (члан 184. став 1.).

Из наведених законских одредби несумњиво следи да је за законитост поступка отказивања уговора о раду неопходно да упозорење о постојању отказног разлога, осим чињеничног описа радње и навођења правног основа, садржи и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ. Оваквим упозорењем запосленом се омогућује да се изјасни о садржини чињеница, као и доказа који потврђују те чињенице, а на основу којих се терети за повреду радне обавезе, односно радне дисциплине.

Списима је приложено писмено изјашњење тужиоца на упозорење које му је уручено 23.02.2017. године, из које исправе произлази да је тужилац приговорио да упозорење нема законом предвиђене елементе, указујући да му је упозорење

достављено без прилога и омогућавања увида у документацију. Када је утврђено да је тужилац удаљен са рада решењем од 02.12.2016. године, пропуштено је да се разјасни да ли је приговор тужиоца везан за доказе био основан, односно да ли је, када и у које исправе тужиоцу омогућен увид. Имајући у виду утврђење везано за радње које чине повреду радне обавезе, тужиоцу је због примедби изнетих у изјашњењу морао бити омогућен увид у доказе о постојању имовине дужника на којој он није покушао намирење потраживања, а која је по наводима у упозорењу била уписана у јавној књизи још 2010. године. Ову имовину тужени везује за закључак Привредног суда у Нишу ИВ 2527/2014 од 26.05.2015. године, па је остало неразјашњено да ли је тачна тврдња тужиоца да је у време када је инициран поступак отказивања уговора о раду имовина наведена у том закључку већ била продата и тужени продајом те имовине намирио део потраживања. С тим у вези, када је утврђено да је тужилац предложио отпис дуга клијенту „Гркиња“ 29.09.2016. године, а да се поднеском од 05.06.2015. године изјаснио на закључак Привредног суда у Нишу од 26.05.2015. године, изостали су разлози због којих је оцењен као неоснован приговор застарелости отказивања уговора о раду у вези радње повреде процедуре „четири ока“, у поступку који је започео достављањем упозорења о постојању отказног разлога 23.02.2017. године.

Основано се ревизијом указује да је остало неразјашњено и да ли је непокретна имовина дужника за коју је сведок ББ потврдила да се на њој може спровести извршење, а да то тужилац није ни покушао, непокретна имовина из закључка Привредног суда у Нишу ИВ 2527/2014 од 26.05.2015. године или не, па с тим у вези недостаје и закључак да ли је радња повреде радне обавезе која је утврђена у судском поступку идентична радњи наведеној у тачки 3. спорног решења, односно описаној радњи која је тужиоцу стављена на терет упозорењем од 23.02.2017. године.

Ревизијом се основано указује и да је првостепени суд пропустио да утврди да ли је и на који начин тужени упознао тужиоца са садржином Правилника о раду, а имајући у виду да је побијаним решењем као разлог за отказ наведена повреда радне обавезе предвиђена чланом 179. став 2. тачка 5. Закона о раду (повреда радне обавезе утврђена општим актом, односно уговором о раду) .

Пошто у поновљеном поступку разјасни све наведене чињенице на које је указано, првостепени суд ће бити у прилици да донесе на закону засновану одлуку о захтеву за поништај решења о отказу уговора о раду и накнади штете, као и о трошковима целог поступка.

Из изнетих разлога, на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**